

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΘΕΜΑ Α

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Δηλαδή, πρώτα – πρώτα, όταν κάνατε συμμαχία με τους Βοιωτούς και έπρεπε να βοηθήσετε στην Αλίαρτο, αν και είχα καταγραφεί από τον Ορθόβουλο στον κατάλογο, για να υπηρετώ στο ιππικό, επειδή έβλεπα πως όλοι νόμιζαν ότι έπρεπε να υπάρχει ασφάλεια στους ιππείς, ενώ θεωρούσαν ότι κινδύνευαν οι οπλίτες, μολονότι άλλοι κατατάχθηκαν στο ιππικό χωρίς να υποβληθούν σε δοκιμασία, παράνομα, εγώ, αφού παρουσιάστηκα στον Ορθόβουλο, του είπα να με διαγράψει από τον κατάλογο, επειδή πίστευα ότι ήταν ντροπή, ενώ ο λαός επρόκειτο να κινδυνεύσει, εγώ να εκστρατεύσω, αφού είχα προετοιμάσει ασφάλεια στον εαυτό μου. Και για χάρη μου ανέβα στο βήμα, Ορθόβουλε.

ΘΕΜΑ Β.

Β.1. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι δεν θα βρεθεί ούτε ένας πολίτης που θα πει ότι είχε πάει στα δικαστήρια για ιδιωτική δίκη, για δημόσιο αδίκημα, εγγράφως ή μη. Τη συγκεκριμένη περίοδο οι δίκες ήταν συνηθισμένο φαινόμενο. Ο ένας κατηγορούσε τον άλλο με αποτέλεσμα να διασύρεται η υπόληψη του κατηγορούμενου. Οι Αθηναίοι λοιπόν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως δικομανείς ή φιλόδικοι. Γι' αυτό το λόγο ο Μαντίθεος χρησιμοποιεί αυτό το συγκεκριμένο επιχείρημα για να ισχυροποιήσει τη θέση του στα πλαίσια του *captatio benevolentiae*.

Β.2 Ο Μαντίθεος με μοναδικές εναλλαγές ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο του αναδεικνύει ένα ήθος που ενισχύει τη θέση του στο δικαστήριο. Στις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ήταν συνεπής, γενναίος με ακμαίο ηθικό. Δηλωτικό αυτής της συμπεριφοράς είναι ότι ζήτησε να καταταγεί στο πεζικό και να κινδυνεύσει παρότι είχε επιλεγεί στο σώμα των ιππέων το 395 π.Χ. στην εκστρατεία στην Αλίαρτο. Δεν αντιμετώπισε λοιπόν με ηττοπάθεια τους Σπαρτιάτες που η υπεροχή τους ήταν αδιαμφισβήτητη στο πεζικό.

Πρόκειται για το πιο ισχυρό επιχείρημα του ομιλητή, το οποίο προβάλλει το χάρτη του ήθους του και ταυτόχρονα επιτίθεται στο ήθος των αντιπάλων του, οι οποίοι παρουσιάζονται ως συκοφάντες και ψεύτες.

B.3. Οι επιδεικτικοί ή πανηγυρικοί λόγοι εκφωνούνταν σε γιορτές και συγκεντρώσεις. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται και οι επιτάφιοι. Εγκωμιάζουν και επικρίνουν γεγονότα και πρόσωπα του παρόντος με συχνές αναδρομές στο παρελθόν και προβλέψεις για το μέλλον. Ο ρήτορας επιδίωκε να αναδείξει και να επιδείξει τη ρητορική του δεινότητα, να επαινεθεί από τους ακροατές και να εξυπηρετήσει συγκεκριμένες πολιτικές σκοπιμότητες. Ο Αριστοτέλης θεωρεί ότι οι επιδεικτικοί λόγοι είναι συγγενείς με τους συμβουλευτικούς. Ο Ισοκράτης είναι ο επιφανέστερος εκπρόσωπος του επιδεικτικού γένους.

B.4 .

βουλή → βούλευμα, άβουλος
δίκη → δικαστικός, άδικος
σκέψασθε → σκέψη, σκεπτικός
έώρων → όραση, όψη
ηγούμενος → ηγέτης, ηγετικός

Σημείωση: Επειδή το σκέψασθε προκύπτει από το ρήμα σκοπέω - ὥ ως ομόρριζα θα μπορούσαν να τεθούν και τα : σκοπός, σκόπιμος.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Μετάφραση:

Λέγεται βέβαια ότι ο Φίλιππος πέθανε την εποχή που ήταν άρχοντας ο Πυθόδημος στην Αθήνα· και (ότι) αφού παρέλαβε τη βασιλεία ο Αλέξανδρος, που ήταν παιδί του Φιλίππου, πέρασε στην Πελοπόννησο. Εκεί (λέγεται ότι) αφού συγκέντρωσε τους Έλληνες, όσοι ήταν εντός Πελοποννήσου, ζητούσε απ' αυτούς την αρχηγία της εκστρατείας, ενάντια στους Πέρσες, την οποία έδωσαν ήδη στο Φίλιππο· και αφού (τη) ζήτησε (ότι) την πήρε απ' τον καθένα εκτός από τους Λακεδαιμονίους· και (ότι) οι Λακεδαιμόνιοι αποκρίθηκαν ότι δεν είναι πατροπαράδοτο σ' αυτούς να ακολουθούν άλλους αλλά να ηγούνται άλλων.

2.α.

ἄρχοντος → ἀρχόντων
βασιλείαν → βασιλειῶν
παῖδα → παίδων
ἔτη → ἔτων
ὅσοι → ὅσων

2.β.

λέγει
τελευτᾷ
παραλαμβάνει
συνάγει
αἰτεῖ

3.

τελευτῆσαι: είναι ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα «λέγεται».

τὴν βασιλείαν: είναι αντικείμενο στη μετοχή «παραλαμβάνοντα».

παῖδα: είναι κατηγορούμενο στο «Ἀλέξανδρον».

Λακεδαιμονίους: είναι υποκείμενο στο απαρέμφατο «ἀποκρίνασθαι».

ἄλλοις: είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο «ἀκολουθεῖν».